

Gemeenten en waterschappen zetten schouders onder subsidieregeling landschapselementen

3.9.2026 - | Provincie Noord-Brabant

De Stimuleringsregeling Landschap 2.0 is tijdens een bestuurlijk werkbezoek weer extra op de kaart gezet van Brabantse gemeenten en waterschappen. De provinciale regeling werd begin dit jaar opengesteld voor Brabanders met grond in het buitengebied die op eigen percelen meer diversiteit in het landschap willen ontwikkelen. Nieuw binnen de regeling is dat ook grondeigenaren met percelen binnen het Natuurnetwerk Brabant mee kunnen doen.

"Laat geen groen plan verloren gaan!", met die woorden riep gedeputeerde Hagar Roijackers (Natuur, Milieu en Aanpak Landelijk gebied) de aanwezige bestuurders en beleidsmedewerkers op om binnen de eigen gemeente of regio inwoners uit te blijven nodigen om mee te doen met de Stimuleringsregeling Landschap 2.0. De aanwezigen stonden op dat moment bovenop groen plan dat nog met de eerste ronde van de Stimuleringsregeling Landschap is gerealiseerd.

Mens en landschap

Het werkbezoek vond plaats bij Vaderland in Nuenen. Hier zijn mede dankzij de Stimuleringsregeling Landschap reguliere gewasakkers omgevormd naar kruidenrijk grasland met houtwallen ter afscheiding. De sloot die ooit werd rechtgetrokken heeft nu weer een natuurvriendelijke oever, waardoor water de kans krijgt om plaatselijk in de grond te sijpelen in plaats van dat het snel wegstroomt. Al vijf generaties lang boert de familie van eigenaresse Lianne van Genugten op deze gronden. Van kringloopboerderij ging het door de ruilverkavelingsperiode over naar een melkveehouderij. Als boerendochter kreeg Lianne het harde werken en doorzettingsvermogen mee, wat ze nu inzet om de percelen terug om te vormen naar een plek waar mens en landschap samenwerken.

Ook nu worden er gewassen geteeld waar jaarrond van gegeten wordt, en lopen er nog koeien rond. Maar de percelen werden omgevormd naar kruidenrijk grasland met houtwallen, waar ook de hazen hun paadjes in maken. Oeverbeplanting lokt insecten, maar wordt ook gebruikt als basis voor bijvoorbeeld siropen. Het gebied is een jaar geleden omgevormd, maar huisveste dit jaar al een koppeltje kieviten. Waar eerst water uit de grond werd gepompt om snel af te voeren, mag het water nu op het perceel blijven staan. Hierdoor groeien er bijzondere plantsoorten en blijft het gebied langs de naastgelegen Dommel ook nat. Het is een voorbeeld van hoe je het ook op andere plekken in Brabant zou willen zien.

Wijze lessen

Terwijl de zwaluwen boven de hoofden rondvliegen, krijgen de aanwezigen ook de andere kant van de medaille uitgelegd. De omvorming heeft niet van de een op de andere dag plaatsgevonden. Brabant loopt voorop wat betreft regelingen om het landschap te versterken, maar zelfs dan lopen grondeigenaren soms tegen muren aan. In het geval van Vaderland was dat bijvoorbeeld omdat er in de vorige Stimuleringsregeling Landschap per project een subsidieplafond was. Ze wilden hier echter zoveel waardevols terugbrengen dat er sprake was van meerdere projecten bij elkaar. Er is

toen besloten tot het leveren van maatwerk, maar dat bracht ook weer het nodige papier- en regelwerk met zich mee. Om de drempel te verlagen voor andere grondeigenaren met een vergelijkbaar verhaal, is in de Stimuleringsregeling Landschap 2.0 een aanpassing gedaan waarbij projecten zoals die van Vaderland wel als één project benaderd en gesubsidieerd kunnen worden. Het is een van de wijze lessen die getrokken is uit de ervaringen met de voorgaande regeling.

Gratis adviseur

Een tweede verandering binnen de regeling is dat het advies van een veldcoördinator niet langer optioneel, maar verplicht is. Deelnemers aan de Stimuleringsregeling Landschap 2.0 krijgen standaard een adviseur uit de eigen regio aangewezen. Deze adviseur stelt samen met de deelnemer een landschapsplan op, waarbij rekening wordt gehouden met de wensen van de deelnemer maar ook met de omgeving. Zo passen niet alle landschapselementen, zoals houtwallen en poelen, overal. Het heeft te maken met het grondtype, beplanting die cultuurhistorisch gezien voorkomt en met doelsoorten die gelokt kunnen worden. De adviseur is op de hoogte van de mogelijkheden en zaken die juist niet kunnen en is bovendien gratis voor de deelnemers. Dit komt ten goede aan de kwaliteit van de landschapsontwikkeling.

Groenloket Brabant

Brabanders die op eigen grond bij willen dragen aan landschapsontwikkeling of benieuwd zijn naar de mogelijkheden, kunnen voor advies en ondersteuning terecht bij Groenloket Brabant. Medewerkers van dit loket zijn bekend met meerdere groene regelingen in de provincie Noord-Brabant en kunnen doorverwijzen naar de veldcoördinatoren als de Stimuleringsregeling Landschap 2.0 een mogelijkheid blijkt te zijn. Groenloket Brabant is ondergebracht bij Brabants Landschap en wordt uitgevoerd in opdracht van de provincie Noord-Brabant.

<https://www.brabant.nl/actueel/nieuws/schouders-onder-subsidieregeling-landschapselementen>